

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

YHTEINEN KANTA,
annettu 25 päivänä tammikuuta 1999,
jonka neuvosto on määritellyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen J.2
artiklan perusteella, Afganistanista

(1999/73/YUTP)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen J.2 artiklan,

sekä katsoo, että

Afganistanin selkkaus on aiheuttanut suunnattomia kärsimyksiä Afganistanin väestölle ja on uhka alueen vakaudelle ja taloudelliselle kehitykselle,

sodan aiheuttaman terrorismin ja laittomien huumausaineiden leviäminen aiheuttaa merkittävää vahinkoa sekä unionin jäsenvaltioille että laajemminkin,

unioniin tulee jatkuvasti huomattavia pakolaismääriä sodan vaivaamasta Afganistanista,

unioni on päättänyt omaksua tehokkaan roolin pyrkimyksissä taistelujen lopettamiseksi ja rauhan, vakauden sekä kansainvälisen lain, mukaanlukien ihmisoikeudet, kunnioittamisen palauttamiseksi Afganistanissa,

unioni katsoo olevan erityisen tärkeää, että kaikki maat, joilla on vaikutusvaltaa osapuoliin, käyttäisivät sitä tukeakseen rauhanpyrkimyksiä ja koordinoisivat toimintansa tiukasti näiden pyrkimysten kanssa ja että aseiden, ammusten ja muiden sotatarvikkeiden toimittaminen Afganistanin ulkopuolelta oleville taisteleville ryhmittymille sekä ulkomaisen sotilashenkilöstön, puolisolitaalisen henkilöstön ja salaisen palvelun henkilöstön asioihin sekaantuminen lakkaisi,

unioni pitää kansainvälisen lain ja ihmisoikeuksien, mukaanlukien kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen noudattamista erittäin tärkeänä ja tuomitsee jatkuvan sukupuoleen perustuvan syrjinnän Afganistanissa,

unioni on syvästi huolissaan viattomien siviilien joukkomurhia ja sotavankien joukkoteloituksia koskevista raporteista sekä etnisiin perustein tapahtuvista vainoista, ja

tämän yhteisen kannan tarkoituksena on korvata yhteinen kanta 98/108/YUTP 26 päivältä tammikuuta 1998⁽¹⁾ Afganistanista, joten jälkimmäinen olisi kumottava,

ON MÄÄRITELLYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

Unionin tavoitteet Afganistanissa ovat:

- kestävän rauhan saavuttaminen Afganistanissa, ulkovaltojen sekaantumisen lopettaminen ja Afganistanin sisäisen vuoropuhelun edistäminen erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien keskeistä roolia tukemalla,
- koko alueen vakauden ja kehityksen edistäminen Afganistanin rauhan avulla,
- kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistäminen, mukaan lukien naisten ja lasten oikeudet,
- tehokkaan humanitaarisen avun toimittaminen ja sen varmistaminen, että avun kansainvälinen koordinaatio mahdollistaa avun toimittamisen kansainvälisten humanitaaristen periaatteiden mukaisesti ja että tarpeet arvioidaan puolueettomasti,
- laittomien huumausaineiden ja terrorismin torjunnan tehostaminen,
- rauhan rakentamiseen tähtäävän toiminnan, ja sen jälkeen kun kestävä rauhanjärjestely on saatu aikaan, maan jälleenrakentamisen avustaminen vuosia kestäneen sisällissodan jälkeen.

2 artikla

Tukeakseen Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanpyrkimyksiä, jotka on uudelleen vahvistettu 18 päivänä joulukuuta 1998 annetussa YK:n yleiskokouksen päätöslauselmassa 203 A ja B, unioni edelleen:

- tukee YK:n pääsihteerin Afganistanin erityislähettilään työtä,

⁽¹⁾ EYVL L 32, 6.2.1998, s. 14

- tukee ja vahvistaa YK:n Afganistanin erityisyksikön (UNSMa), myös siviiliasioiden yksikön, työtä 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun YK:n pääsihteerin raportin mukaisesti,
- kehottaa muita maita, joilla on vaikutusvaltaa osapuoliin käyttämään sitä YK:n rauhanpyrkimysten tukemiseksi ja koordinoimaan toimintansa näiden pyrkimysten kanssa tiukasti,
- vaatii Talibanilta sitoumusta panna täytäntöön YK:n kanssa tekemänsä sopimukset YK:n henkilökunnan turvallisuudesta ja toimittaa perusteellinen tutkimus YK:n henkilökunnan jäsenten murhasta, jotta tekijät saataisiin oikeuden eteen,
- ottaa huomioon YK:n valtakirjakomitean raportin Afganistanin edustuksesta Yhdistyneissä Kansakunnissa,
- pitää voimassa 17 päivänä joulukuuta 1996 vahvistetussa yhteisessä kannassaan⁽¹⁾ julistetun Afganistania koskevan aseiden, ammusten ja sotatarvikkeiden viennin ja kehottaa muita maita omaksumaan samanlaisen pidättyvän politiikan,
- kehottaa maita, joita asia koskee, lopettamaan sotilashenkilöstönsä, puolisolitaallisen henkilöstönsä ja salaisen palvelun henkilöstönsä toiminnan Afganistanissa.

Unioni myös:

- pitää edelleen yhteyttä Afganistanin osapuoliin ja merkittäviin henkilöihin tähdentääkseen, että jatkuva taistelu on hyödytöntä ja että sen humanitaariset seuraukset ovat vakavia eikä niitä voida hyväksyä eikä vaatiakseen välittömän aselevon solmimista ja neuvottelujen käymistä YK:n alaisuudessa poliittisesta ratkaisusta, johon sisältyy täysin edustuksellisen, laajapohjaisen hallituksen luominen,
- seuraa tiiviisti ja kannustaa vaikutusvaltaisten afganistanilaisten henkilöiden ja järjestöjen, kuten niin kutsutun Frankfurtin prosessin, pyrkimyksiä Afganistanin sisäisen vuoropuhelun edistämiseksi,
- painostaa edelleen kaikkia niitä maita, joilla on vaikutusvaltaa Afganistanissa, ja korostaa, että unioni pitää tärkeänä, että selkkaus ratkaistaan pikaisesti YK:n alaisuudessa, ja kehottaa kyseisiä maita tukemaan YK:ta kaikin mahdollisin tavoin.

3 artikla

Ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamista edistääkseen unioni:

- kehottaa kaikkia osapuolia tunnustamaan, suojelemaan ja edistämään kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, mukaan lukien yksilön oikeus elämään,

vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen, sekä noudattamaan YK:n ihmisoikeuksien julistusta, jonka Afganistan on hyväksynyt,

- kehottaa afganistanilaisia ryhmittymiä lopettamaan syrjivän politiikan ja tunnustamaan, suojelemaan ja edistämään miesten ja naisten yhtäläisiä oikeuksia ja ihmisarvoa, mukaan lukien koulutuksen ja terveyspalvelujen saatavuus, työ, henkilökohtainen turvallisuus ja oikeus olla joutumatta uhkailun ja häirinnän kohteeksi, sekä tähdentää avun tehokkaassa toimittamisessa noudatettavan syrjivän politiikan kielteisiä seurauksia,
- tukee YK:n pääsihteerin ehdotuksia lähettää erityisryhmä Afganistaniin tutkimaan kertomuksia taistelevien ryhmittymien tekemistä vakavista ja laajalle levinneistä ihmisoikeusrikkomuksista ja lähettää UNSMA:n siviilitarkkailijoita Afganistaniin,
- kiinnittää erityistä huomiota ihmisoikeusnäkökulmaan koordinoitaessa kansainvälistä apua Afganistaniin,
- tukee Afganistanin avustusohjelmia, joissa otetaan huomioon sukupuolirikollisuudet, ja joilla pyritään aktiivisesti edistämään sekä miesten että naisten yhtäläistä osallistumista sekä edistetään rauhaa ja ihmisoikeuksia,

- kehottaa kaikkia ryhmittymiä kunnioittamaan ja suojelemaan Afganistanin kulttuuriperintöä.

4 artikla

Afganistanin kärsivää siviiliväestöä auttaakseen unioni:

- jatkaa humanitaarisen avun toimittamista Afganistaniin, mikäli olosuhteet sallivat sen,
- kehottaa taistelevia ryhmittymiä varmistamaan liikkumisvapauden sekä kansallisen ja kansainvälisen humanitaarisen henkilöstön vapaan ja turvallisen pääsyn kaikkien avun tarpeessa olevien luo ilman sukupuoleen, rotuun, uskontoon tai kansallisuuteen perustuvia rajoituksia sekä tekemään täysimääräisesti ja vilpittömästi yhteistyötä humanitaaristen järjestöjen kanssa Afganistanin kansan humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi,
- tukee edelleen kansallisia ja kansainvälisiä miinojen vastaisia toimia tärkeänä edellytyksenä kestäväälle kehitykselle,
- kehottaa taistelevia ryhmittymiä olemaan asettamatta lisää maamiinoja samalla kun se korostaa, että sen harjoittamana politiikkana on olla antamatta varoja miinanraivaukseen alueilla, joilla miinojen asettaminen jatkuu,

⁽¹⁾ EYVL L 342, 31.12.1996, s. 1

- parantaa avun tehokkuutta tiivistämällä kansainvälisten avunantajien koordinoitua työskentelemällä erityisesti Afganistanin avunantajien tukiryhmän ja Afganistanin ohjelmointielimen kautta,
- varmistaa, että YK:n rauhanpyrkimykset ja avustustyö sovitetaan yhteen ja että ne täydentävät toisiaan sillä tavoin kuin kansainväliselle avunantajayhteisölle ja YK:n järjestöille yhteisissä strategisissa puitteissa on esitelty,
- varmistaa, että sen apu toimitetaan kansainvälisen avunantajayhteisön ja YK:n järjestöjen hyväksymien yhteisten strategisten puitteiden mukaisesti ja että se tällä tavoin edistää tehokkaamman yhteisen ohjelmoinnin täytäntöönpanoa Afganistanissa.

5 artikla

Huumausaineiden torjuntaa edistääkseen unioni:

- käyttää hyväkseen yhteyksiään ryhmittymiin ja niihin maihin, joilla on vaikutusvaltaa niihin, korostaakseen unionin huolestuneisuutta Afganistanin kasvavasta huumausaineiden tuotannosta ja laittomasta kaupasta, joka uhkaa alueellista vakautta ja vahingoittaa Afganistanin, sen naapurivaltioiden ja muiden valtioiden väestön terveyttä ja hyvinvointia, ja korostaakseen, että unioni ottaa huumevalvonnan tavoitteet huomioon päättäessään kehitysavun antamisesta Afganistanin jälleenrakentamiseen sen jälkeen, kun pysyvä rauhanratkaisu on saatu aikaan,
- kehottaa avustusjärjestöjä kiinnittämään huomiota huumevalvonnan tavoitteisiin hankkeiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa ottamalla huomioon hankkeiden vaikutukset huumausaineiden viljelyyn, tuotantoon, laittomaan kauppaan ja väärinkäyttöön,
- tukee kestävästä vaihtoehtoista kehitystä tärkeänä osana tasapainoista ja kattavaa huumevalvonnan strategiaa. Vaihtoehtoiset kehitysohjelmat olisi mukautettava Afganistanin erityisiin olosuhteisiin, niissä olisi kunnioitettava ihmisoikeuksia ja otettava huomioon sukupuolikysymykset, jotta naiset ja miehet voivat osallistua kehitysprosessiin tasapuolisesti. Näitä ohjelmia on täydennettävä täytäntöönpanotoimilla,
- tukee kaikkia johdonmukaisia pyrkimyksiä, myös Yhdistyneiden Kansakuntien huumevalvontaohjelman (UNDCP) puitteissa toteutettuja toimia, huumausaineiden tuotannon, laittoman kaupan ja väärinkäytön

vähentämiseksi merkittävästi Afganistanissa ja toteaa olevan tärkeää, että yhteisön hankkeet unionin Keski-Aasian huumausainealoitteen tukemiseksi pannaan pikaisesti täytäntöön.

6 artikla

Edistääkseen terrorismin torjuntaa unioni, joka tuomitsee terrorismin sen kaikissa ilmenemismuodoissaan, edelleen:

- pyytää, että afganistanilaiset osapuolet pidättäytyvät rahoittamasta, kouluttamasta tai suojelemasta terroristijärjestöjä tai tukemasta terroristitoimia muulla tavoin,
- kehottaa kaikkia Afganistanin viranomaisia sulkemaan Afganistanin alueella sijaitsevat ulkomaalaisten terroristien koulutusleirit ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että terroristitekojen tekijät saadaan oikeuden eteen.

7 artikla

Neuvosto panee merkille, että komissio aikoo tukea tämän yhteisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista ja painopisteiden toteuttamista tarvittaessa asiaa koskevin yhteisön toimenpitein.

8 artikla

Yhteinen kanta 98/108/YUTP 26 päivältä tammikuuta 1998 Afganistanista kumotaan.

9 artikla

Tämä yhteinen kanta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään. Sitä tarkastellaan uudelleen viimeistään kahdentoista kuukauden kuluttua sen hyväksymisestä.

10 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 25 päivänä tammikuuta 1999.

Neuvoston puolesta

J. FISCHER

Puheenjohtaja